

Zrušení dětských domovů pro děti do tří let a zřízení center pro komplexní péči pro děti se zdravotním znevýhodněním

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a
podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších
předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk 944),
s právem EU

Informační podklad č. 0944
srpen 2020
autor: Marta Krausová

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

Název: Zrušení dětských domovů pro děti do tří let a zřízení center pro komplexní péči pro děti se zdravotním znevýhodněním

Autor: Krausová, M.

Číslo: Stanovisko č. 0944

Datum: srpen 2020

Klíčová slova:

Kojenecké ústavy, ochrana dětí, zdravotně postižení

ŘADA: STANOVISKA

Typ řady: online

URL: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4>

První vydání řady: říjen 1998

Frekvence vydání řady: nepravidelná

Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU

Jazyk: CZ

Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	--	---	---

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk 944), s právem EU

Úvod:

Návrh zákona novelizuje zejména zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o zdravotních službách**“), jakož i další zákony. Směřuje ke dvěma hlavním cílům: K úplnému zrušení dětských domovů pro děti do tří let a ke zřízení center pro komplexní péči pro děti se zdravotním znevýhodněním. Návrh zákona zamýšlí nahradit §§ 43 a 44 zákona o zdravotních službách upravující dětské domovy pro děti do tří let věku novými ustanoveními zakotvujícími vytvoření nového zdravotně sociálního zařízení: centra pro komplexní péči pro děti se zdravotním znevýhodněním (§ 43, § 43a, § 43b a § 44 návrhu zákona). Centrum pro komplexní péči pro děti se zdravotním znevýhodněním nemá představovat náhradu dětských domovů pro děti do tří let, ale má se jednat o zcela nový typ zařízení, které bude poskytovat zdravotně-sociální služby rodinám dětí se závažnými zdravotními problémy s cílem nabídnout jim komplexní pomoc a umožnit těžce zdravotně postiženým dětem zůstat v jejich biologických rodinách. Návrh zákona však zároveň neruší možnost umístit dítě do tří let do ústavní péče podle jiných právních předpisů¹ - pouze ruší dětské domovy pro děti do tří let věku jako zařízení dle zákona o zdravotních službách.

Stanovisko PI:

Ačkoliv se navrhovaná úprava práva EU přímo netýká, je nutné posoudit její soulad se základními principy a cíli Evropské unie jako je ochrana zdravotně postižených a důraz na jejich co nejširší začlenění do společnosti (čl. 26 Listiny základních práv EU², dále též Úmluva o právech osob se zdravotním postižením,³ kterou ratifikovala jak ČR, tak EU), jakož i ochrana práv dítěte (čl. 24

¹ Dítě lze umístit do ústavní výchovy rozhodnutím soudu v řízení péče soudu o nezletilé dle § 466 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních („ZŘS“) ve spojení s § 917 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník („OZ“) nebo předběžným opatřením dle § 16 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí ve spojení s § 924 OZ dle § 454 ZŘS.

Existují pobytová zařízení pro děti podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění, a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc dle § 42 a násl. zákona o sociálně právní ochraně dětí a další zařízení.

² Listina základních práv Evropské unie, 2012 ÚV C 326/02. Dostupná na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>.

³ Publikována ve sbírce mezinárodních smluv jako Sdělení č. 10/2010 Sb. m. s., dále jen „Úmluva o právech osob se zdravotním postižením“. Dostupná na:

https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/pravni_predpisy/Umluva_o_pravech_osob_se_zdravotnim_postizenim.pdf.

Např. Preambule Úmluvy, písm.:

„r) uznávajíce, že děti se zdravotním postižením by měly plně užívat všechna lidská práva a základní svobody na rovnoprávném základě s ostatními dětmi, a majíce na zřeteli závazky, které za tímto účelem přijaly státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy o právech dítěte;

x) přesvědčeny, že rodina je přirozenou a základní jednotkou společnosti a má právo na ochranu ze strany společnosti a státu a že osobám se zdravotním postižením a jejich rodinným příslušníkům by měla být poskytována nezbytná ochrana a pomoc, aby rodiny měly možnost přispívat k plnému a rovnému užívání práv osobami se zdravotním postižením.“

A čl. 16 odst. 2 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením:

„2. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, přijmou také veškerá odpovídající opatření, aby zabránily všem formám vykořisťování, násilí a zneužívání tím, že zajistí, mimo jiné, vhodné formy genderově senzitivní a věku

Listiny základních práv EU, čl. 3 odst. 3 SEU, Úmluva o právech dítěte⁴, kterou ratifikovala jak ČR, tak EU). Domníváme se, že navržená právní úprava s nimi není v rozporu.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflektuje eventuální pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

odpovídající asistence a podpory pro osoby se zdravotním postižením, jejich rodiny a pečovatele, včetně poskytování informací a edukačních služeb o způsobech předcházení, rozpoznání a nahlášení případů vykořisťování, násilí a zneužívání. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí, aby podpůrné služby odpovídaly věku, pohlaví a typu zdravotního postižení.“

⁴ Vyhlášená ve Sbírce zákonů pod číslem 104/1991 Sb.